

Sygn. akt II Cz 436/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras – spr.

SSO Henryk Haak

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. z siedzibą we W.

z udziałem dłużnika K. M.

przy udziale Prokuratura Prokuratury Rejonowej w Kaliszu

na skutek skargi dłużnika zajętej wierzytelności (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sochaczewie P. K. (1) – postanowienie z dnia 28 października 2013 r. o wymierzeniu M. P. grzywny oraz wzywające do złożenia oświadczenia, w sprawie o sygn. akt KM 1273/13

w przedmiocie zażalenia dłużnika zajętej wierzytelności na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 7 maja 2014 r., I Co 832/14

p o s t a n a w i a :

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nadać jemu następujące brzmienie:

„1. uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sochaczewie P. K. (1) z dnia 28 października 2013 r., sygn. akt KM 1273/13;

2. zasądzić od wierzyciela Banku (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz dłużnika zajętej wierzytelności (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 177,00 (sto siedemdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.”;

II. zasądzić od wierzyciela Banku (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz dłużnika zajętej wierzytelności (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 90,00 (dziewięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego;

III. oddalić wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił skargę dłużnika zajętej wierzytelności (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sochaczewie

P. K. (2) w postaci postanowienia z dnia 28 października 2013 r. o wymierzeniu M. P. grzywny w wysokości 1.000,00 zł oraz ponownego wezwania do złożenia oświadczenia żądanego pismem z dnia 17 lipca 2013 r. w terminie 7 dni pod rygorem nałożenia kolejnej grzywny.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że skarżący nie posiada legitymacji procesowej do wniesienia przedmiotowego zażalenia z uwagi na brak interesu prawnego w jego zaskarżeniu, co uzasadniało jego oddalenie. Niezależnie od tego Sąd I instancji podniósł, iż nałożenie grzywny było zasadne, albowiem spowodowane było faktem bezpodstawnego kwestionowania stanowiska organu egzekucyjnego w zakresie dopuszczalnego wymiaru potrąceń z zajętej wierzytelności.

Od powyższego postanowienia dłużnik zajętej wierzytelności (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł zażalenie zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie skargi na czynność komornika i orzeczenie zgodnie z żądaniem skargi, jak również zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania skargowego i zażaleniowego.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 767 § 2 k.p.c. w zw. z art. 231, 232 i 233 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że dłużnik zajętej wierzytelności nie wykazał, że jego prawa zostały przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, 833 § 2 k.p.c. w zw. z art. 87 – 88 k.p. poprzez błędne przyjęcie, że dłużnik zajętej wierzytelności nie powinien stosować powołanych przepisów przy realizacji zajęcia innych wierzytelności (art. 895 mi nast. k.p.c.) oraz art. 762 k.p.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że komornik uprawniony był do nałożenia grzywny na pracownika dłużnika zajętej wierzytelności, jak również sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału polegającą na błędnym założeniu, że dłużnik zajętej wierzytelności nie wykazał należycie interesu prawnego w zaskarżeniu czynności komornika.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Należy uznać za słuszny zarzut skarżącego, iż nie można uznać, że nie posiada on legitymacji procesowej czynnej do zaskarżenia przedmiotowej czynności komornika. Stosownie do art. 767 § 2 in fine k.p.c. oprócz stron postępowania czynność komornika może zaskarżyć także osoba, której prawa zostały przez czynności lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone. W niniejszej sprawie postanowieniem z dnia 28 października 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Sochaczewie P. K. (2) wymierzył grzywnę pracownicy skarżącego - M. P., a nadto wezwał skarżącego – co wynika chociażby z zaadresowania przedmiotowego postanowienia - do złożenia oświadczenia żądanego pismem z dnia 17 lipca 2013 r., tj. o wyznaczonego przez treść art. 896 § 2 pkt 1 i 2 k.p.c., w terminie 7 dni pod rygorem nałożenia kolejnej grzywny. Skoro wezwanie wystosowane zostało do skarżącego, to już z tego powodu nie można uznać, że nie dotyczy ono jego praw, które mogą być naruszone poprzez nałożenie kolejnej grzywny.

Niezależnie od powyższego, należy zauważyć, że pomimo wymierzenia grzywny pracownikowi skarżącego, a nie bezpośrednio skarżącemu, ewentualna odpowiedzialność odszkodowawcza wobec wierzyciela za stwierdzone, poprzez prawomocne nałożenie grzywny, naruszenie ciężących na nim z mocy przepisów prawa obowiązków, spoczywać będzie na skarżącym, a nie na jego pracowniku, co wynika z dyspozycji przepisu art. 120 § 1 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.02.1982 r., II CR 8/82, OSP 1982, z. 11, poz. 189). Dodatkowo - jak wynika z analizy dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy – zachowanie pracownicy skarżącego nie wynikało z jej własnych zaniedbań, lecz wynikało z ogólnie przyjętych u skarżącego procedur, co może rodzić ewentualną odpowiedzialność odszkodowawczą skarżącego wobec pracownicy z tytułu zwrotu uiszczonej przez nią grzywny.

Odnosząc się do zarzutów co do zasadności postanowienia Komornika z dnia 28 października 2013 r., należy wskazać, iż w uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia wskazano, że M. P. jako Kierownik D. Księgowości zaniechała wykonania czynności związanych z zajęciem wierzytelności dokonanych w dniu 17 lipca 2013 r. Jako podstawę prawną wymierzenia grzywny powołano art. 886 § 1 i § 2 k.p.c.

W niniejszej sprawie zajęcie dotyczyło wierzytelności dłużnika z tytułu wynagrodzenia z tytułu zawartej z (...) Towarzystwem (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. umowy pośrednictwa ubezpieczeniowego. W wyniku tego na podstawie art. 896 § 1 i 2 Komornik zawiadomił dłużnika, że nie wolno mu odbierać żadnego świadczenia ani rozporządzać zajętą wierzytelnością i ustanowionym dla niej zabezpieczeniem oraz wezwał dłużnika wierzytelności, aby należnego od niego świadczenia nie uiszczał dłużnikowi, lecz złożył je komornikowi, aż do zaspokojenia egzekwowanej należności i kosztów egzekucyjnych, jak również, aby w ciągu tygodnia złożył oświadczenie, czy dłużnikowi należy się od niego zajęta wierzytelność lub czy uznaje zajęte prawo i w jakiej wysokości, czy uiszczył zajęta wierzytelność czy też odmawia uiszczenia i z jakiej przyczyny, kiedy nastąpi wypłata zajętej wierzytelności oraz czy zajmowana wierzytelność jest już zajęta i przez jaką władzę i w jakiej wysokości przysługuje dłużnikowi zajęta wierzytelność, czy też odmawia zapłaty i z jakiej przyczyny, czy inne osoby roszczą sobie prawa do wierzytelności, czy i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się lub toczyła się sprawa o zajęta wierzytelność oraz czy i o jakie roszczenie została skierowana do zajętej wierzytelności egzekucja przez innych wierzycieli.

W piśmie z dnia 20 lipca 2013 r. (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. poinformowało Komornika, iż wiąże go z dłużniczką K. M. umowa o świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, na podstawie której dłużnikowi wypłacana jest prowizja od zawartych umów ubezpieczenia, której wielkość jest uzależniona od ilości zawartych umów i wysokości zainkasowanych składek ubezpieczenia. Jednocześnie dłużnik zajętej wierzytelności zadeklarował, iż będzie przekazywał Komornikowi wynikające z tego tytułu wierzytelności w wysokości 50 %. Wezwany podał również, że przedmiotowa wierzytelność została zajęta w dniu 21 stycznia 2013 r.

W piśmie z dnia 13 sierpnia 2013 r. Komornik wezwał (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S., aby podał, na jakie konto przekazywane jest dłużnicze wynagrodzenie oraz poinformował, że zajęciu podlega cała suma przypadająca dłużnikowi do wypłaty.

W odpowiedzi (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. podało żądany numer rachunku bankowego oraz przesłało kopię oświadczenia dłużniczki, iż wierzytelność z tytułu wynagrodzenia prowizyjnego stanowi jej jedyne i główne źródło utrzymania, co na podstawie art. 833 § 2 k.p.c. stanowi podstawę do zastosowania wynagrodzenia prowizyjnego do 50 % wartości wynagrodzenia.

Analiza treści powyższych pism wskazuje, że wbrew stanowisku Komornika zawartym w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 października 2013 r., (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. złożyło oświadczenie żądane w piśmie Komornika z dnia 17 lipca 2013 r. Jednocześnie nie zostało wykazane, aby na dzień wydania przedmiotowego postanowienia (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. nie dokonało wpłaty na konto Komornika całej prowizji przysługującej dłużnicze K. M. z tytułu umowy pośrednictwa ubezpieczeniowego. Tego rodzaju okoliczność nie wynika z akt sprawy, ani nawet nie została stwierdzona w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 października 2013 r., jak również w odpowiedzi Komornika na skargę dłużnika z dnia 2 lutego 2014 r.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że w chwili wydania postanowienia z dnia 28 października 2013 r. nie było podstaw do wymierzenia pracownicy dłużnika zajętej wierzytelności grzywny na podstawie art. 886 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 896 § 1 i 2 k.p.c. i art. 902 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. w sposób wskazany w punkcie I sentencji.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek o wstrzymanie wykonania postanowienia Komornika z dnia 28 października 2013 r., albowiem na podstawie art. 768¹ k.p.c. wykonaniu w drodze egzekucji sądowej podlega jedynie prawomocne postanowienie komornika o ukaraniu grzywną, a zatem wstrzymanie wykonania przedmiotowego postanowienia byłoby bezprzedmiotowe.

O kosztach postępowania skargowego i zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz na podstawie § 10 pkt 8 i 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).